

ptal se Q. foto Martin Fischer + archiv

Kolik herců nám zůstává v paměti živých a dodnes cítíme z jejich rolí humor, nadhled, živý výraz? V zoufalé situaci českého filmu a televize, kde není skoro nic a nikdo, o koho „kolo postavit“, kdo by stál za slovo, kdo by se nezprofanoval alespoň cizím zaviněním k lacinosti, působí František Peterka, jemuž jeho profese prý byla spíš cikánkou předpovězena a již se jen díky osudu nevyhnul, stále ve svých starých rolích živě, zatímco sláva většiny vrstevníků vybledla. Pro tuhle malozemi byl jeho zjev exotikou. Řekněte sami, je možné, aby Ondřej Vetchý, který má jisté charisma, dorostl do peterkovských bizarních tvarů člověka-herce? Byl bych tomu rád. Právě pro Vetchému podobné a ty, kteří už už se rozhodují otočit zády ke všemu, v čem se dnes producují čeští herci, vznikl tento rozhovor. Rozhovor s letos osmdesátiletým lamželezem Františkem Peterkou – pro žilovské číslo věnované tělu.

Sice žijete v Liberci, ale vypadáte jako pravej Pražák.

Já jsem se taky na Smíchově narodil. Studoval jsem v Praze u kostela, kde se po atentátu na Heidricha bránili parašutisté z Anglie. Šel jsem se tam tehdy podívat, ale blízko mě nepustili. Nic nebylo vidět – jenom hasiče, jak někam strkají hadice, a ti dole jim je pořád házeli zpátky. To, jak je chtěli v tom sklepě kostela vytopit...

Co jste si o českých „atentátnících“ z Anglie myslel?

Říkal jsem si, že je to obrovská odvaha, protože to nebylo, jako když Němce vidíte ve filmu. Tam jsou to blbouni, kteří se vždycky nechají nalákat. Taková pravda ale nebyla. Z nich šla hrůza. On když šel takovej chlap po ulici, on vás vůbec neviděl.

Promítly se protektorátní zážitky do vaší profese?

To určitě. My jsme všechno vnímali intenzivněji – nebyla televize, takže jsme večery trávili jinak. Většina mladých musela být v 7 doma – no tak jsem si četl. Mezi klukama to byla zvyklost. Vyměňovali jsme si ze čtení dojmy. Celá generace byla jinak vycepovaná. Vy to třeba budete nelibě nést, ale my jsme měli třeba úctu před vrchností – takže strážník měl pro nás velkou váhu. Oni také strážníci nikomu nic zlého ještě neprováděli.

Vždycky jste působil jako sportovec, jaký jste vlastně dělal sport?

Dvě spojený disciplíny – řeckořímský zápas a vzpírání. Uzvedl jsem přes 125 kg. Bohužel mimo soutěž. Vyhrál jsem soutěž nováčků, ale to jsem zvedal daleko méně, protože jsem nevlastnil činku. Tu jsem měl až jako herec, koupil jsem si ji do divadla na dobírku. Až tam, protože jsem byl mladík, šel můj výkon ohromně nahoru. Najednou jsem byl chlapáckej typ, takže všechny role hrdinských mi-

lovníků v divadle byly předem zamluvený. Otevřelo mi to vlastně i dveře na Barrandov. Hned jak mě uviděli. Musel jsem sice udělat zkoušku – dělalo ji na film *Černej prapor* pět lidí, ale kluk od kamery mi povídá: „Drž hubu, vole, budeš to dělat! Ale fakt to nikomu neříkej, protože kdyby se to propíchlo, že už to upekli dopředu, měl bych průšvih.“ Chtěli dokonce, abych vzal stálý angažmá, ale já měl otevřený dveře snad u každého divadla.

U filmu mně ze začátku dávali vážné role. *Černý prapor* – to byla válka v Indočíně, příběh z cizinecký legie. Druhý film byl skutečný příběh *Život pro Jana Kašpara* o chlapovi, který se v továrně napil tetrachlору místo sodovky, protože byl výpadek elektriny. Pak to byl film *Prežil jsem svou smrt* o boxerovi, který si boxováním vybojuje život v koncentráku, protože tento sport měl rád jeden gestapák. Ještě mezi ty moje nejstarší patřil film *Chlap jako hora*.

LAMŽELEZO

Nebudem se pouštět do žádnéjch větších akcí

